

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک آیدہ برنشر اولنور

مندرجات

طوبقیو سرای هایونی . . . . . عبدالرحمن شرف
 علمدار مصطفی پاشا . . . . . افضل الدین
 بر عثمانی فیلوسنک صوماطره سفری . . . . . صفوت
 صاووخان و آیدین اوغللری . . . . . احمد توحید
 کتابه لر نصل قید و ضبط اولنلیدر . . . . . خلیل ادهم
 احتساب آغالی . . . . . محمد غالب
 تفرقه : تاریخ سلطان محمد ثانی، مؤلفی قریتووولوس، مترجمی قارولیدی .

فیثائی ۵ غروش

مرجمی — باب عالی تاریخ عثمانی انجمنی

استانبول

محمد حسن اویشراکتینی

بیچیلرکیش پالی شوق

۱۳۲۹

بر عثمانی فیلوسنک (صوماطره) سفری

کتابلرمزده بوق دینه جک قدر آرز ، وقراکلی قالان بو، اولدجه بوپوک، وقعه ایچون قیدلرمزده ، الی بی بولور، کوزل وثیقه لر کورولور. وقعه بی اوروپا لیلرده بیلورسه ده بیلدکری پک اکیسک ویا کلشدر . شیمدی ، بزکیلره اولرکیلری یان یانه قوبه رق اکیسکری تماملایم ، یا کلشری دوزلتیم، وقعه بی دوغروجه اوکریم . ایلیکن اوروپا لیلرک روایتلری یازم [۱] :

« تورکیه یه کیدن (آجه) سفارتی — (آجه) نک قوتلنکک باشلادینی اون آلتنجی عصر ایچنده ، آدینی بیله مدیکمز ، سلطانلرندن بری . بوتون مسلملرک رئیس ، (راجاروم) ، یعنی تورکیه سلطاننه کندی وارلنی بیلدیرمه نک آرتق چاغی کلدیکنی کوردی . بوتک اوزرینه اک بوپوک کیلرندن بری . مملکتک باشلوجه محمول اولان ، قره بر ایله بوکلته رک ، اک بوپوک افندی یه ، بیعت و اطاعتی کورتمک اوزده ، بیشکش کوندردی . بعضیلری سلطانک کندی بو سیاحتی ایتدیکنی ، باشقلری ده مملکتک زنگین اعیانلر بر سفارت هیئت کوندردیکنی روایت ایدیورلر .

اوکونلرده استانبول [آجه لیلرجه نه سو تام بوی] ده آجه بی طویان ،

[۱] بومقاله (فلنک شرقی هندیه) بریلر اموری مشاوری (دوکتور شنوق هور غرونیه) نک (آجه لیلر) عنوانی کتابندن آلتیشدر . بوکتابی (مالانغا بوغازی مستعمره سی) سابق مختار معاونی (۱۰۰ و . س . اوسولی وان) انگلیزجه به ترجمه اغش ، (مالان حکومات منقعه سی) مکتبلر مفتشی (ر . ژ . و . بلیکینین) ده بر فهرست قویمشدر .

کتاب (۱۹۰۶ ده) (لایدن) ده باصلش ، وشومقاله ده اونک ۲۰۸ ، ۲۰۹ نجی صحیفه لرندن آلتیشدر .

شیمدی خارجه استشاره اوطنه سی مدیری (ارشد) پک افندی حضرتلری (باتاویا) شهبندرلکنده بولندی زمان اوکتابک بارچه سی وباشقه برچوق معلوماتی هدیه بوپورمشلردی . کندیلرینه آبروجه تشکر لر ایدرم .

و نژده اولدیغنی ییلن یوق ایدی. ایلچیلر استانبوله واردقلرنده هر نه قدر پاره لرله یانه جق بر بر ایدینه ییلشلسده، سلطانک حضورینه چیقلرینی عرض ایچون، بوکی ایشله باقان، مأمورلک کوکلرینی ایتمکه اوزون اوزادی چاکشلمری بوشه چیقدی. ایته بویلهجه استانبوله بر ویا ایکی ییل قدر قالدیلر، یانلرنده کی پاره لری ده بیتدیکندن ییه جک ایجه جک تدارکی ایچون یاواش یاواش بیرلرینی صاعقه باشلادیلر.

نه ایسه، قسمت بویله ایتمش، بر جمه کونی سلطان جامندن سرایه کیدرکن، برجوق اعتبارلی سرچیلر آراسنده، بزم آجه لیلری کوردی. قلیتی و قیافتلری سلطانک کوزینه ایلشیدی، نژدن ونه یچون کلدکلرینی صوردی، سلطانک ایته دیکی معلومات ویرلدی. بوایلچی هیئتک حضورینه قبول اولملری رجالرینی بو قدر اوزون زمان کبرو برقان مأمورلری، بدلاجه کبر و غرورلرندن طولانی سرت آزاردن صوکره، یابانچیلرک همان او کون سرایه کتیرلرینی امر ایدی.

آچه لیلر آرتق مرادلرته ایردکلرندن طولانی آشوری سونیدلرسه ده، بویله بو بوک برزیارت ایچون الویریشلی اوست و باشلری قالمادیفندن، و برابرجه کتیردکلری برکی یوکی برددن آنجیق بر (چوبا) [۱] قالدیفندن چوق سیقلدیلر، اوتاندیلر. سلطانک حضورینه چیقدقلرنده آچه پادشاهلنی اوزرینه معلومات ویردیلر. پادشاهلرنتک ایلك ویرکوسی اولتی اوزره برکی یوکی بیرکتیرمشلسده، ییه جک ایجه جک تدارکی ایچون بویری صانوب پاره ایدنلی اولدقلرینی، و شیمیدی آنجیق اونک بر اورونکی اولدوق، برچوپا قدر لرنده قالدیفنی، و بو قدر جق تقدیم ایده ییلدکلرینی عرض ایلدیلر. سلطان بونلرک پیشکشلرینی سوه سوه قبول بو بوکلکنی کوستردی، و صوکره، آچه نک حالندن، استانبوله نه قدر اوزاق اولدیفندن، بوله اوغرادقلری زورلق، چکدکلری سببندیدن، شوندن بوندن سوز ایتملرینی، و معلومات ویرملرینی امر ایدی.

لاداسی چوبا — صوکره، سلطان بونلره قارشولتی اولدوق بر بو بوک طوب هدیه ویرلسنی امر ایدی. بو طوبه (لاداسی چوبا) آدی ویرلشیدی. وینه بونلرک دیلکلری اوزرینه، آچه ده اولمایان و ییلنمین، هر درلوصفندن، برجوق صنعت ارسته لری کوندرلسنی اوراده او اوسته لرک او کرتملرینی اراده بو بووردی.

تونغ کو دی پیتای — روایت اولنورکه سوربه دن کلن بو اوسته وخواجه لردن بر طاقی (دالام) یاقیننده بر (غاسپونخ) ده یرلشدیلر، ووطنلرینی خاطر لامتی

[۱] کیله کبی بر آچه اولچکی

اوزرہ ، بوکویہ (بیتای) دیدیلر [بوکلہ (بہ تال) ک آجہ لیلرچہ سویلندیکی اولوب ، بودہ (بیت المقدس = قدس شریف) دن غلطدر] بوکوق بیتای دہ بر ولی قبری واردر ، (تونخ کو دی بیتای دیہ یلینور) بہ روایتہ کورہ .
بوذات اویا بانجیلردن برسی ایش .

مولوت کونی — تورکیہ سلطانی بویکی تبعہ سنک اویلہ ہریل ویرکو وایلپن کوندرملری صیبتینہ ، و او قدر ابراق یولدن کلوب کیتلمری زورلنہ دوشلمری خوش کورمدی . بونک اوزرینہ ، ہایدی ، سزیم رعایام اولدیغکزی کوسترمک اوزرہ ویرہ جککز ویرکوی دین و پیغمبر یولندہ ثوابی ، خیرلی برلہ خرج ایدیکز . پیغمبرمک دوغدونغی کونده آبروجہ بایرام ایتک چوق اجرلی دکرلی ایشدر آجہ تک ہرکونیندہ بوکون خلقی (مولوت) [آجہ لیلرک (مولود) ی سویلشلی [شتکلکری یاپونلر . ایشہ ، سزک امیرالمؤمنینہ ویرکوکز بو اولسون ، ارادہ سنی ویرمش .]

بوسفر اوزرینہ موسیو (شنوق) ، واوروپانک روایتی بودر .
بزم الکبویوک وثیقہ من ایسہ ایکنجی سلطان سلیمک آجہ پادشاهی سلطان علاؤدینہ ، مصطفی چاوش ایلہ کوندردیکی شونامہ در :

اجی پادشاہتہ یازیلان نامہ ہایونک صورتیدر

سرنامہ سی مرحوم قوجہ نشانجی بکک انشایدر [۱] .

والاجتلی سلطنت مآب خلافت انساب رفت مناب عزت نصاب دولت جناب سلطنت شمار معدلت آثار مالک رقاب الامم سالک افاضی الہم مفیث الانام ناسب لواء الاسلام صاحب الطف والنوال ملک الحصال ملک الفعالم رافع الریة المزوالجلال من الملك فی الیماک ناسب الایات العدالت علی محذب فلک الافلاک الفایز بالبرج الملی من قوام الشریعۃ المعالی خلاصۃ نوع انسان المتعین ذاتہ عن التوسیف والیان المختص بالطف الجلی من حضرت الملك الدیان پادشاہ سعادت دستکاہ ظل اللہ معدلت نکاہ معین الدین المبین نظام الامم علاؤدین شاہ جعل اللہ او تاد دولہ راسخہ و اطوار عزتہ سابعہ شاعنہ تسلیات واقیات کومرئثار وتمجیات سامیات محب شمارکہ محض عنایات علیہ وفرط حیات سنہ دن فایض ومنبعث اولور قوائل تحمایا ومراحل ثنایا ایلہ حضور موفور الجورلرینہ ابلاغ و اهدا قلنور ضعیب منیرلرینہ نظر و خاطر عاطر مشتری تأثیرلرینہ انہا وافہام اولنورکہ

[۱] ہونامہ تک بردکری دہا واردر . اودہ قوجہ نشانجی (جلال زادہ) مرحوم ہونی یازمفہ باشلامش ختہ لشمش براییکی آی صوکرہ مرحوم اولمش وکبروسنی باشقسہ سی پنتیرمشدر .

حالیاً عبثاً علیہ سعادت مدار و سندی سنیہ کردون اقتدار من کہ ملاذ سلاطین کامکار و ملجأ خواقین عالیقدر در قدوة الخواص و المقربین و وزیریکوز اولان حسین دام مجده و ساطتیه نامہ شریفکوز وارد اولوب مضمون حکمت مقروندہ لیل و نهار اول جانبہ کفار خاکسار ایله غزا و کارزار اولوب دشمن اراسنده کارزار اولوب دشمن اراسنده یالکز قالوب هر طرفدن اعدای بدرای هجوم اوزره در دیو آلات جهاد ایله عسکر نصرت معتاد مزدن حرب و قتال و جنک و جدال کورمش قولر من طلب و استعانت اولنوب اول دیارده یگری درت بیک جزیره اولوب... عالیکز اوزرینه خیلی کافر کلوب اتفاق هزیمت واقع اولوب اول جزیره لری کافر الوب زنجیده اولان جمله مسلمانر داخی کفارہ کرتار و پادشاهلری اولان کالک محروسه کفرده قرار اوزره اولوب و ذکر اولنان جزیره لروک دوردندن مکة مکرمه یه سفر ایدن تجار و حجاج کیلری اول کچیده وارد و قلدن کینه فرصت بولوب اسیر ایدوب فرصت بولدق لرن اردندن طوب ایله اوروب کیلرین باوروب مسلمانلری دریایه غرق ایدرلر و ولایتک قرینده سیلان و کالیکوت دیمکله معروف ایکی کافر پادشاهی اولوب رعیتلرینک اکثری مسلمان اولوب دایما کفار ایله عماره دن خالی اولوب مقدما سده سعادتیز قولرندن لطفی زیده قدومک اول جانبہ وصول بولدوغنه مطلع اولدق لردم عبثاً علیا منزه عرض عبودیت و اخلاص و عهد و میثاق ایدوب بو طرفدن دو نمة مایونمز واره جق اولورسه کندولری و کافر رعایالری جمله ایمانه کلوب بنایه الملك الجواد نیت غزا و جهاد و فتح ولایت و بلاد ایدمه چکلرین اعلام ایدوب و باجلقه و شایقه و هوای طویلردن حصار دوکک ایچون طلب اولنوب و الچی کوز بو خصوصه آت و براق نحاس آلدوقده اول دیاره وارمغه مانع اولمق ایچون مصر و یمن بکلر کیلرینه وجده و عدن بکلرینه امر شریفم کوندرله سنی و حصار و قدرغه بنا ایدن طلب اولنوب و بونلردن غیری هر نه دخی تقریر و تحریر اولنش ایسه سایه سریر سعادت مصیر خسرو انمزه عرض اولنوب علم شریف عالم شمول خدیوانمز محیط و شامل اولمشدر ایله اولسه خواقین عظام و سلاطین عالیقامک التماس و استدعالری حیز قبوله واقع اولمق عادت حسن شاهان اوردنک نشین و قاعده متحنه پادشاهان عدالت آیین اولدیفندن ماعدا حفظ و حمایت بیضه دین مبین و ضبط و صیانت شرع حضرت سید المرسلین علیه افضل الصلوة باندہ واقع اولان خصوصاتک تدارک و اتامی امرنده صرف مقدور و بذل میسورایتک اهم واجبات و اهم .... اولفین ممالک محروسه مزدن مصر قاهره توابعندن بندر سویشدن اون بیش پاره قادرغه واکي پاره پارچه درکاه معلام طویجیلرندن طویجی باشی ایله یدی نفر طویجی و مصر قولرندن کفایت مقداری

عسکر نصرت اثر تعیین اولنوب وقلعہ لر ایچون کفایت مقدرای طوب و توفنک و سایر ادوات حرب و جنک و بملک امرم اولوب و تعیین و ارسال اولنجیق عساکر فوز مأثرہ سابقاً اسکندریہ قیودانی اولوب سنجاغہ متصرف اولان افتخارالامراء الکرام مختار الکبیر الفخام ذوالقدر والاحترام المختص مزید ... ملک العلام قورد اوغلی خضر دام علوہ سردار تعیین اولنوب عنایت حتی جل وعلایہ توکل تام ومعجزات کثیرہ البرکات حضرت سیدالابرار علیہ الصلوٰتہ توسل مالا کلام قلوب کفار خاکسار دوزخ قرار ایلہ جہاد فی سبیل اللہ ایچون صوب صواب نمایہ ارسال اولنوب مشارالیہ شوبلہ امرم اولشدرکہ انشاء اللہ تعالیٰ سزہ واروب ملاقی اولدوقدہ اگر فتح و تسخیری لازم اولان قلعہ لر در اگر سایر کفار خاکسارک حقلرندن کلک درسزوجه و مناسب کوردو ککز اوزرہ دین بایندہ و دولت هایونمزہ متعلق اولان اموردہ بذل مقدور ایلیوب اگر مشارالیہ واکر سایر قوشلان طویچی و عساکر خلقنک صغیر و کبیری اصلا سزہ مخالفت ایتمیوب ہرنہ یوزدن وجہ و مناسب کوردسکز تابع اولوب خدمتہ بولہ لر اگر مخالفت ایدنلرک مشارالیہ معرفتیلہ حقلرندن کلہ سز و اسباب اولنان عساکرک برینلق مواجیلری ویرلش کر کدرکہ بز دخی دین بایندہ و دولت هایونمزہ متعلق اولان اموردہ بذل مقدور ایلیوب کفار خاکسارک اگر قلعہ لرین فتح ایتمکدہ اگر اہل اسلام اوزرلرندن شروشورلرن دفع ایتمکدہ سنی و اقدام ایلیوب عنایت حق جل وعلایہ ول دیاری تلوثات کفردن تطہیر و پاک ایلہ سز کہ ایام سعادت انجام خسروانمزہ اول دیارک اہل اسلامی داخی اسودہ حال اولوب فراغ بال ایلہ کار و کبیرنہ مشغول اولار انشاء اللہ مراد اوزرہ اگر قلعہ احوالی اگر مملکت حفظی کوریلوب اتمام مصلحت اولدوقدہ ارسال اولنان طویچیلرہ اجازت و برہ سز و سایر احوال و اطوار ہرنہ منجر اولورسہ مشارالیہ مصطفی چاوش ایلہ اعلام ایلہ سز صکرہ اندہ اولان عساکر حقندہ فرمان شریفم نوجہلہ صادر اولورسہ موجبی ایلہ عمل ایلہ سز و نامہ شریفکز ورودی اثناسندہ تقدیر حضرت مقدرالاحال ایلہ عزہ شانہ جناب مغفرت پناہ و رحمت نصاب مرحوم و مغفورلہ بابامز سلطان سلیمان شاہ قدس اشیان اناراللہ برہانہ عساکر منصورہ مسلمین و لشکر دریا شعار موحدین ایلہ کفار خاکسار ہزیمت اثار ایلہ جہاد فی سبیل اللہ ایچون غزای غزای نصرت انماہ غزیمت ایتملر دی حدود نامعدود فرنگتاندن قدوہ ارباب لال اولان اقبال فرنگ دن نیچہ قرالی اولان ملعون ضلالت مقروملک اعظم حصون متانت مقروندن قلعہ منصورہ سکتوارک فتحہ غزیمت ایتملر دی بعنایۃ اللہ الحق الفتاح لشکر اسلام نصرت پیام ایلہ اول حصن حصینی فتح ایلیوب ممالک وسیعہ فرنگتاندن بیہایہ مملکتلر و قلعہ لر الندوقد نصکرہ

وجود مودود شهادت و رودری دارفنادن عالم بقیه ارتحال ایلدیلر الحکم الیه الواحد
 القهار لاجرم عون و عنایت الهی و صون و صیانت نامتاهی برله سر بر سعادت
 و اقبال ذات علیه من ایله مستبد اولوب انشاء الله الاعز الاکرم خاطر عاطر جهانبانی
 و نیات عمیمته البرکات کیتی ستانی دایما کفار خاکسار ایله جهاد غزادن حالی اولمق
 اوزره مقرر درر چونکه اول جانبدره داخی کفره فخره نك خذلهم الله تعالی احوال
 ضلالت ماللری نامه درر بار کوزده شرح و تفصیل اولندوغی اوزره .... همه حال
 اخوان صداقت نشانه مراسم معاوتت و مددکاری و لوازم مظاهرت و دستیاریده
 آثار اقدام و اهتمام مبذول و مجبول قننور حق سبحانه و تعالی نك عزوجل استانه اقبال
 اشیانه من قبلته و فور امداد علیه لری درجه تفصیل و شماردن متجاوزدر انشاء الله
 الاعز الاکرم اول جانبدره داخی عمالک اسلامیه به مستولی اولان اعدای دین
 مبین و دشمنان آیین سید المرسلینک علیه الصلوة والسلام دفع مضرت و ضلالت لری
 ایچون عساکر جراز نصرت شمارمزدن دایما اول جانبه ارسال اولنور بو زمانده
 قاعده مستمره کوز اوزرینه مأمولدرکه اول دیارک احوال و ماجراسن مفصل
 شرح و عتبه عالم پناه منز جابینه انبا و ثماقدن خالی اولنیه و مشارالیه وزیر کوز کوندرلک
 ایچون بهار احضار اولتمش ایدی بارچهلر ارسال اولندی تحمیل اولنوب کوندریله
 وکلان ایچیکز داخی شولکه شرایط رسالدر کمال اداب ایله ادا ایدوب حسن
 اجازتمزه مقارن اولوب ارسال اولمشدر .

فی ۱۶ ربیع الاول سنه ۱۲۷۵

ایشته ، کورولیوریا ، بزم و نیقه لرله اوروپا روایتی بر برندن نه قدر
 آریلیور . باقکنز فصل :-

برنجی - بورایه کلن آچه ایلنجیسی ویا ایلنجیلری اویله آچهنک
 وارلقی کوسترمکه کلدیله . زوالیلر پورتکیزلرک اللرندن یانوب بیقمش
 اولدقلرندن استابول قبولرینه یاردیم ، مدد دیله مکه دوشدیله .

(واسقوده غامه) امید بروتی طولاشه رق [۲۰ مایس ۱۴۹۸ ده]
 (مالاباز) ، ویا (ملیار) یالیرنده (قالیکوت) لیمانه دوشمش ،
 بو یولی ، وهندستانی اوروپایه طانمش ایدی . پورتوغال حکومتی ،
 سوزده ن بورالده تجارت ایتمک اوزره (قاقوریر) لر ، یعنی تجارت
 اولری آچهنه ، قالقشش ، قوردقلری یایلرک دیوارلرینک خرجی زواللی
 ریلرک قانلریله یوغورلش ایدی . بونلر برایکی ییل ایچنده (هرمن)

(دیو) آٹھ لینی الہ کچر دیلر . [۱۵۱۵ دہ] مشہور (آل بوکرکہ)
 (غوا) بی ضبط ، و (شرقی ہندیہ خدیوی) عنوانی آلہرق
 پورٹکیزلری اوصولدہ یرلشدردی . بو آدم پک بجرکلی اولدقن باشقہ
 کندندن اوکجہ و صوکرہ کلنلردن دھا انانجہ داورانندی . بونک کونلرنده
 موزامیک قیلرندن چین صولرینہ قدر بوتون یالیرہ و آدارہ پورتوغال
 دولتک حکتی صالش ، قوبدینی نظاملرہ بویوندرق آلتنہ آلدینی
 یرلرہ کندینی سودر مش ایدی . یوندن صوکرہ کلن خدیولر ایسہ
 حیدود طورلی کشیلر اولوب پیشلرینہ طاقدقلری بر آلابی سرسربلرہ
 اسپانیوللرک آمریقادہ یابدقلرینک دھا باشقہ درلوسنی یاپیورلردی .
 صوک مصر پادشاهی (ملک اشرف قانصوغوری) غایت درین
 دوشونجلی ، ایش اری بر ذات ایدی . اسکندریہ اوروپا، و ہندوین
 آرانده تک بر تجارت قپوسی ایدی . بوقپونک قازانجی و ندیک شووبوکی
 یابانجیلرک جینہ کپیوردی . صوکرہ بزم یالیرک یارامازلری بوقپوینی
 بکلر ، کلنی کیدنی آولارلر ، راحتز ایدیورلردیکہ بونک مصرہدہ
 زیانی اولیور ، قانصوغوری دہ صیقیلیوردی . ایسہ بو ذات کوزل دیکزجی
 اولان بوقورصانلری حلالندن قازانجہ چاغیردی ، بونلرہ سرمایہ و بردی .
 قرمان ، تکہ ، متشا ، قازطاغی یالیرینک آتشلی دلیقانلیلری اسکندریہ یہ
 اوشوشمکہ باشلادی . بونلرہ عربلر ، ہندیلر (رومی) دیرلر بر آرالق
 بارباروسک قردهشی (اوروج رئیس) دہ قانصونک خدمتہ کیرمش ، و برکی
 آلمشدی . [تاریخ عثمانی انجمنی مجموعہ سی جزؤ ۴ . صحیفہ ۲۳۶ یہ باق]
 (کچرات) مسلمانلری مصر دولتندن پورٹکیزلرہ قارشو یاردیم
 دیلہ دیلر ، اللرندن قورتارمنی یالوار دیلر . قانصو ایشی دھا بو یونمک ایستہدی .
 کرک بونلرہ یاردیم ، کرکہ ہندک صاحبی اولمق ایچون سوشدہ برترسانہ
 قوراراتق تیز الدن اللی التمش تکنہک برقیلو یایدی . [۹۱۷ دہ] رومیلردن
 (سلمان رئیس) ، (کورد حسین) قوماندہ سیلہ اوپانلرہ کوندردی .

سلمان اورالره کیده رک پورتکیزلره ایوجه برسه اورمش ، دونوشدهده یعنی ضبط ایتش ایدی . سلمانک بوسفری یالکز اوج چیقارتمق ، مصر دولتی کوسترمکه قالدی؛ وقانسونک باشلادینی بوایش عثمانلور ایله اولان بوزوشوقنی، وکندینک اولسیله سوندی . ایشه بزم بحر احمر فیلونک تاریخی بونکه باشلار .

مصرک [۹۲۳ده] فتحی ایله حجاز ویمین اولکارلی عثمانلویه قاتلیدی . اون بش یکریمی ییل قدر دولت بورالره باقمادی ، باقادی . رومیلر کندی حسابلرینه چالیشورلر ، بری اوتکنی اولدیره رک یمنه والی اولیورلردی . بونلردن (بایرام اوغلی مصطفی) ، (سفر خواجه) کیلری کچرات یالسرلنده (رومی خان) ، (خداوند خان) آدلرله برر امیر اولدیلر . او ییللرده (بحرین) حاکمردن برینک آدینک (مراد شاه) اولدیفنی کوریورز. عربلرده (مراد) آدی بک قوللانلادیفندن بونکده بررومی اولدیفنی صانیلیر. اگر بوسرسری رومیلرک آرالرینه برخضر، طورغود، آیدین، صالح کیسی کیرسه ایدی، دها چوق ایلر و کیدرلردی . چونکه اورالرده میدان دها کنیش ، ایش بجرمک دها قولای ایدی .

خلیفه لکک عثمانلو دولتی کبی کنج و دینج بر حکومت کچدیکنی ، هر یانده بارلاق پارلاق ظفرلره آتلادیفنی دویوب سوین شرق صولری مسلمانلری برر برر کندولکلرندن سلطان سلیمان بیعت ، وپورتکیزلردن شکایت ایدیورلردی . یالکز مسلمانلر دکل ، نامهده کورلدیکی اوزره ، سیلان و قالیکوت راجه لری کبی مجوسیلر بیله « اگر عثمانلو بزی پورتکیز قرالندن قورتارسه سلمان اولورز ، د دوشدیلر .

کرک بونلرک شکایتی ، کرکه پورتکیزلرک بزم قیلره صارقیتلینی ، حاجی و تبحار کیلرینه صاشملری پادشاهی قیزدیره رق [۹۴۵ده] نازه لئن بحر احمر فیلولسه مصر بکلر بکیسی (خادم سلیمان پاشا) باب المنبدن چیقارق عدنی فتح ایتش ، وحضر موت یالیرینی، ایشه یه رک ایشه یه رک،

اطاعتہ چکش ، و دیویہ کیدہ رک پور تکیزلری پوسکورتوب قلمہ سی
محاصرہ ایش ایسہدہ ، یولردہ ایتدیکی ظالمکی واوراردہ کوستردیکی
بایاغیلنی هرکی کوسدرمش ، و بوایشی آغزینہ برونہ بولاشدرمشدر .
ایستہ ، بورالہ چیقان ایلك عثمانلی فیلونک کوردیکی ایش بو اولمش
ایدی . اکر بو آدمک یرندہ تام برانسان اولہ ایدی ، کوزل باشلانہ جق
اولان بو بویوک ایشک صوکی پک پارلاق ، پک قازانجلی اولہ جقدی .
سلیمان پاشانک بویاریم پاملاق ایشی پور تکیزلری قیزدرمش ، یورکندرمش ،
میدانی بوش بولجہ کلن کچن تبحار ، حجاج کیمیرینی اورماغہ باشلادیلر .
بونلر بر آزالق قران آطہ سی الہ کچیرمشلردی . کیت کیدہ بصرہ ، عدن
کورفرزلیہ بحر احمر یالیرینہ صارقینیلقلرینی آرتیرمشلر . حتی [۹۴۸]دہ
جدہ یی اوروب ، سویشہ کلہ رک ترسانہ یی یاقنی کوزہ آلدیرمشلردی .
پور تکیزلرلہ شورادہ بورادہ چارپیشلرہ داغلق اولہ رق راست کلیورزہ .
بونلری طولپلامق بزم ایشیمز ایسہدہ ، پکدہ زور ایشدر .

قانونینک قویدینی نظام وتنسیقاتلہ (مصر قیودانلقی) ، (سویش) ،
(جدہ) ، (محلا) ، (عدن) دریا بکلکری و مرکزی (دوحة العیون)
قلمہ سی اولان (لحسا بکلر بکلکی) ، و دہا صوکرہ (حبش بکلر بکلکی)
اچلدی . کوزی طونہ نک شہاندہ اولان سلطان سلیمانک رستم پاشا کبی
وزیرلری کونلرندہ ، بصرہ قییلرمنزی بحرا حمر فیوسیہ قوللامغہ ، قورومغہ
چالیشدق ! بوفیلونک اورادن اورایہ کیدوب دونمی بر چوق قانلی
چارپیشلرہ ، برچوق دگرلی جانلر ، بویوک آدملر غیب اولسنہ سبب اولدی .
دولت تکنہ سنک دونمی (صوقوللی) کبی خریطہ ، پوصلہ ایلہ یول
ورر برالہ دوشدکدہ ، ہلہ (امام مطہر) ک آیاقلانماسدہ ایشک رنکی
دیکشیدی ، شدی بہ قدر کیمسہ نک آلدیرمادینی ، بر سرسریدن اوتہ کی
سرسری الہ کچن یمنک نظامنہ باقلمغہ ، بوفیلونک دوزہ لوب قوتلندیرلسنہ ،
حتی سویش قانک آچلسنہ چالیشدی .

نه ایسه ، کلهم سوزمزه ، یوقاروده صایدیغمز سبیلردن طولایی ، او ییللرک کولنج بوتیقه سیله ، دارغینغمز باریشقلغمز بللی اولمایان دولتردن بری ده پورتوغال ایدی . ایکنجی و اوچنجی وثیقه لر آرامزده بکن بوتیقه یی کوستریور . هله اوچنجی وثیقه کرچکدن کوروله جک شیدر . آرتق قورو مقاوله ، دیپسز مصالحه دن بیغمش اولان سلطان سلطان سلیمان پورتوغال قراننه (صوبی باشندن کسلی) قاعده سنجه ، « کوریورم سز یایدیفکزی ینه یاپوب کیدیورسکز ، آرتق یایماک دیم . اما ، سزک اورالرده یایدیفکزک آجینسی ، اللهمک عنایتیله ، بن بوراده دها یاقینده چیقاریم ، دیبور ، مثله دوکومنی بیجاقله کیور .

پورتغال قراننه نامه شریفه یازیله که حالا سده سنیه دولت پناه وعبه علیه سعادت دستکاهمزه که مرجع خواقین نامدار وملجأ سلاطین ذوی الانتدادرر قدوة اعیان الملة المسیحیه ادمکوز نیقولا واسطه سیله مکتوب صداقت مصحوبکزر وارد اولوب مضمون اخلاص مشحوننده بوندن اقدام کندو جایکزدن و دیار هندستانده واقع اولان قائم مقامکزدن باب معلازمه وارد اولان مکاتبک مضامیننده مندرج اولان خصوصات که مالک محروس سز حا کلری ایله دیار هندستانده واقع اولان ولایتکزک امن وامانی باینده استان عدالت عنوان سز ایله مراد اولنان دوستلق ایچون معتبر قاسد کوز کلکه استجاوه هایون آندوککزدن بوجه درکاهمه عرض محبت و اخلاص ایدنلر حقنده علوهت شاهان سز مصروف و معطوف اولیلکدوکی اوزره بلیچیکوز کلکه اجازت هایون سز اولوب اولیایده نامه سعادت نمون سز ارسال اولمشدی ولایتکوز بعد و مسافه و بوللر دخی خوف و مخاطره اولوب ولایتکوز خلق ایله مشورت ایدنجیه دکن ایلچیکوز بر مقدار تأخیره قائلله نیت اولنان دوستلق احوالنده اشقیاه اولنجیه ایلچیم سز ارسال اولنق اوزره در واران ادم سز استعجال اوزره اخبار مسرت آثار ایله ارسال اولنه دیو اشعار ایلش سز مکتوبکزدده هر نه که درج اولنمش ایسه وکلان ادمکزک جوابی نه ایسه بجامه رکاب ظفر اتسابمزه عرض اولنوب علم شریف جهان ارام سز محیط و شامل اولشدر ایله اولسه سعادتلو بایز دایما مفتوح و مکشوف اولوب کسه نک کلوب کیسنه منع ورد اولیوب حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک علو عنایتی ایله شیمد کیخالده خلافت روی زمین قبضه تصرف و اقتدارمزه اولوب شرق و غربک رعایا سز جناح دولتمزله مستظل اولوب دایما رعایا حقنده سزید مرحمت شاهان سز میذول اولدوغنه بناء اول جایلرده اولان رعایا و تجارک رفاهتی ایچون مادامکه مراد

اولنان دوستلقدن فراغت اولنمیوب دیار هندستانده و جزایر طرفنده وسایر اول حوالیده اولان عمالک محروسز رعایای و تجاری ایله دریا یوزندن و قره جانبدن امن وامان اوزره اولالز عمالک محروسز حاکمیتہ دخی تیبہ اولنمشدرکه ایلیچیکوز کلوب دوستفکوز احوالی مقرر اولنجه دکن اول طرفلرده امن وامانه مخالف و مراد اولنان دوستلغه مغایر وضع آتیمه لر حالا کلان ایلیچیکوز تأخیر اولنمیوب حسن اجازت شریفمز قرین حالی اولوب نامه مکرمت انامرض ایله ینه اول چابہ ارسال اولندی کرکدرکه واروب وصول بولدنده اصلاح احوال رعیت و تنظیم امور مملکت ایچون منوی اولان امال خیر اتصالکوز ایچون اولناجق ایلیچیکوز تأخیر اولنمیوب ارسالده سرعت اولنه که طرفیندن دوستلق احوالی مقرر اولوب اول طرفلرک تجار و رعایای اضطراب و انقلابدن بری اولوب آسوده حال اولالز .

قططنیه فی ۲۳ محرم سنه ۹۷۳

بورتقال قرالی دون سان استیان [۱] قراله نامه شریف یازله که بوندن اقدام عتبه علیه کردون اقتدار و بارگاه فلک مدارض که مشرق نیر اقبال . . . . . در ادمکن لندن و قلعه دیوده واقع اولان قائم مقامکردن مکاتبکز وارد اولوب عراق عربده وسایر اول جوانیده واقع اولان عمالک محروسز حافظلری ایله امن و امان اوزره صلح و صلاحده اولیق توقع اولندوغی اجلدن قاعده مسترہ خانانی عادت مستحسنة کشورستانی به بناء اول حوالیده واقع اولان طرفینک رعایای و تجاری آسوده حالده اولالریچون برار قاصدکز کلوب صلح و صلاحه و عهد وامانه متعلق امور نه ایسه مقرر اولا دیو تجویز اولنوب نامه سعادت مراتب ارسال اولنمشدر حالا مراد اولنان صلحه مغایر دیار

(مابعدی وار)

صفوت

[۱] اون آلتنجی (سہ باستان) [۱۰۵۷-۱۰۷۸] که بو آدم عموجه یکن اولدرق ایکی امیرک تخت غوغالری صرہ سنده برینه یاردم ایچون فاسه کیرمش و اھالینک استانبولدن یاردم دیلملری اوزرینه جزایر بکتر بکیسی (رمضان پاشا) فاسه یورومش [۹۸۵ھ] و (وادای السیل) ده اولان بحر برده سہ باستان اورکشدی . بو حریده اوتوز بیک کشی تلف بری اجلیله اولیق اوزره اوچ پادشاہ اولمشدر .